

№ 852-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.

4. Про телекомунікації: Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1280-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 12. – Ст. 155

УДК 346.1

Малишко В. М., к.ю.н.,
Малий М. С., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄДНАНЬ СТРАХОВИКІВ

Важливу роль в активізації та удосконаленні функціонування будь-якого ринку відіграють об'єднання його учасників. За наявності різних видів таких об'єднань та консолідації діяльності їх членів визначається рівень і потенціал розвитку ринку. В сучасних економічних умовах вітчизняний страховий ринок потребує конкретних заходів щодо законодавчого регулювання та високої організації роботи всіх його суб'єктів. При реалізації вказаних завдань важливу роль відіграють страхові об'єднання як об'єднання учасників страхового ринку, що й визначає актуальність розгляду їх діяльності в Україні.

У своїх працях питанням ролі страхових об'єднань у розвитку вітчизняного ринку страхових послуг значну увагу приділили такі вчені, як: В. Базилевич, І. Габідулін, О. Гаманкова, О. Козьменко, Т. Мазуріна, С. Осадець, Р. Пікус, Л. Скамай та інші.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Основні праці щодо страхових об'єднань присвячені їх діяльності саме на початковому етапі становлення та розвитку страхового ринку України. Разом з тим, недостатньо уваги приділено об'єднанням страхувальників і страхових посередників, що вимагає більш детального опрацювання даного питання.

До учасників страхового ринку відносять:

- страховиків;
- страхувальників;
- страхових агентів;
- страхових брокерів;
- актуаріїв;
- фахівців з оцінки ризиків та збитків.

Для вирішення проблемних питань, досягнення певних завдань та сприяння розвитку страхової діяльності вказані учасники об'єднуються в асоціації, союзи,

спілки, федерації, товариства тощо.

Так, ст. 13 Закону України «Про страхування» передбачає, що для координації своєї діяльності, захисту інтересів своїх членів та здійснення

спільних програм, якщо це не суперечить законодавству України, страховики можуть об'єднуватися у спілки, асоціації тощо. При цьому такі об'єднання не провадять страхову діяльність. Відповідно до тієї ж статті щодо здійснення певного виду страхування визначається обов'язковість участі страховиків у страхових пулах з метою збільшення їх фінансових можливостей при прийнятті ризиків на страхування [1; 2].

Об'єднання страховиків можна поділити на:

1) Об'єднання для збільшення фінансових можливостей при прийнятті ризиків на страхування:

— обов'язкові об'єднання за видами страхування (Аграрний страховий пул, Моторне (транспортне) страхове бюро України, Ядерний страховий пул України),

— добровільні об'єднання за видами страхування (Екологічний страховий пул, Український пул перестраховування сільськогосподарських ризиків, Український сільськогосподарський страховий пул, Національний консорціум авіаційних страховиків;

2) Об'єднання для координації діяльності та захисту інтересів:

— інтереси страховиків, їх об'єднань (Ліга страхових організацій України),

— інтереси малих і середніх страхових компаній (Асоціація «Страховий бізнес»),

— інтереси страховиків регіону (Харківський союз страховиків),

— інтереси страховиків, що здійснюють певний вид страхування (Авіаційне страхове бюро, Морське страхове бюро, Асоціація страховиків в аграрному секторі економіки України, Асоціація «Українське медичне страхове бюро»).

Найбільше об'єднань створено саме страховими компаніями України, порівняно з іншими учасниками ринку, що пояснюється певною пасивністю страхувальників і низьким рівнем розвитку страхового посередництва. Так, наприклад, у США на одну страхову компанію припадає 230 брокерських фірм, у Канаді – 83, а в Європі – мінімум 15, тоді як в Україні ситуація протилежна і на одного страхового брокера припадає близько 6 страхових компаній [3, с. 53].

Отже, на страховому ринку України активно створюються та розвиваються об'єднання страховиків для консолідації їх зусиль щодо досягнення спільних цілей. Запропонована класифікація даних об'єднань, яка розроблена на основі класифікації учасників страхового ринку і законодавчих положень щодо їх створення. Це дає можливість виділити напрями регулювання та розвитку їх діяльності. З'ясовано перспективи функціонування об'єднань страховиків як саморегульованих організацій.

Література

1. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР //

Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.

2. Скамай Л. Г. Страхование дело: учебное пособие / Л. Г. Скамай, Т. Ю. Мазурина – М.: ИНФРА-М, 2004. – 256 с.

3. Гаевская Т. Страхование объединения: ЛСОУ, УФС и АСБ / Т. Гаевская [Электронный ресурс] // Тристар: [сайт]. – Режим доступа: http://tristar.com.ua/1/art/strahovye_obedineniia_lsou_ufs_i_asb_13226.html

УДК 346.6

Малишко В. М., к.ю.н.,
Зінюк К. А., Хоменко Д. А., студентки,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Наука господарського права отримала значний розвиток у суверенній Україні. Чимало цікавих досліджень проведено ученими у сфері правового регулювання господарської діяльності.

Значний внесок зроблено у становлення і вдосконалення нового господарського законодавства. У зв'язку з вирішенням проблем кодифікування законодавства виникло досить багато цікавих наукових дискусій.

Потреби законодавчого забезпечення економічної політики, розвиток товарно-грошових та інших господарських відносин, прагнення держави до забезпечення поєднання державного регулювання зумовили необхідність посилення уваги до розвитку господарсько-правових досліджень. Зросли вимоги до рівня правової роботи в народному господарстві, до якості розгляду спорів між учасниками господарських відносин[1]. Таким чином, можна відзначити певний загальний прогрес у розвитку науки господарського права. Проте є чимало складних проблем господарського права, які необхідно поглиблено досліджувати і вирішувати.

Становлення національного господарського законодавства в Україні пов'язане з труднощами, спричиненими насамперед економічними та соціально-політичними факторами.

Так, прийняття законодавчих актів відбувається в умовах існування старого загальносоюзного законодавства, яке склалося у період панування державної власності як основи економічної системи, директивного планування та принципу демократичного централізму в керівництві економікою. Суперечності нового законодавства зі старим не лише перешкоджають творенню правопорядку в господарських відносинах, а й іноді безпосередньо є причиною правопорушень та зловживань з боку